

УДК 336.742(477)

ДИНАМІКА ВАРТОСТІ ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ УКРАЇНИ

Перелі І. В., аспірант, Полтавський університет економіки та торгівлі

Перелі І. В. Динаміка вартості дорогоцінних металів України.

Аналізуючи динаміку вартості дорогоцінних металів протягом 2012 року, можна зробити висновок, що ціни на дорогоцінні метали зросли. Золото в злитках та монетах за середньо ринкового курсу купівлі банками подорожчав за 2012 рік на 19 грн за грам, а за середнім курсом продажу — на 10 грн. за грам, що становило 4,7% та 2,3% від попередньої ціни золота відповідно. Крім того, за 2012 рік на 2,88 в. п. зменшилась різниця між середньо ринковою ціною купівлі та продажу золота в злитках банками — з 8,76% у січні-2012 до 5,88% в грудні-2012. Але середньо ринкові курси купівлі банками золота в злитках у грудні-2012 не перевищили середніх курсів продажу золота злитків у січні-2012. Тож середній збиток інвестора в золото, якій вирішив в кінці 2012 року продати свої золоті злитки, склав 16,31 грн./г, або 3,7% від суми початкових інвестицій. У першій половині 2013 року попит на дорогоцінні метали підігрівався нестабільністю на світових фінансові (валютних) ринках. Особливих передумов до обвалу цін на золото не було. Тому, ґрунтуючись на прогнозах основних маркетмейкерів цього ринку, інвестори продовжували вкладати кошти в дорогоцінні метали. Попит на злитки з боку інвесторів-фізичних осіб природно знизився після обвалу цін у квітні, у процентному співвідношенні на 30-40% від попиту за 1-й квартал 2013 р. Для того, щоб визначити, що вигідніше купити – золото, срібло, платину або паладій, необхідно розуміти, яка ситуація зложилася на ринку в цей момент часу. Як для будь-якого іншого інвестиційного ринку, для ринку дорогоцінних металів також характерна волатильність та циклічність. Крім того, важливі знання специфіки ціноутворення на окремі види дорогоцінних металів.

Pereli I. Dynamics of the precious metals Ukraine.

Dynamics of value precious metals Ukraine. Analyzing the dynamics of the value of precious metals during the year 2012, we can conclude that the price of precious metals rose. Gold bullion and coins for the average rate of buying banks in 2012 rose by 19 UAH. per gram, and the average rate of sale - 10 UAH. per gram, was 4.7% and 2.3% from the previous price of gold respectively. In addition, for the year 2012 to 2.88 ce decreased the difference between the average market price of buying and selling gold bullion banks - from 8.76% in January to 5.88% -2012 in December 2012. Nosrednerynochny kursy banks buying gold bullion in December 2012 did not exceed the average selling rate of gold bullion January -2012. Therefore, the average loss in the gold investor, which decided in late 2012 to sell their gold bullion amounted to Rs 16.31. G / F, or 3.7% of the initial investment. In the first half of 2013, demand for precious metals fueled instability in the global financial (currency) markets. No prerequisites to the collapse of the price of gold was not. Therefore, based on forecasts of the main market makers in this market, investors continued to invest in precious metals. Demand for bullion from investors - individuals naturally declined after the collapse of prices in April, as a percentage of 30-40% of the demand for the 1st quarter of 2013. In order to determine that it is cheaper to buy - gold, silver, platinum or palladium is not necessary to understand what the market situation at a given time. As for any other investment market for the precious metals market is also characterized by volatility and cyclicity. In addition, important knowledge of the specific pricing for certain types of precious metals.

Перели И. В. Динамика стоимости драгоценных металлов Украины.

Анализируя динамику стоимости драгоценных металлов в течение 2012 года, можно сделать вывод, что цены на драгоценные металлы выросли. Золото в слитках и монетах за среднерыночного курса покупки банками подорожал за 2012 год на 19 грн. за грамм, а по среднему курсу продажи - на 10 грн. за грамм, что составляло 4,7 % и 2,3 % от предыдущей цены золота соответственно. Кроме того, за 2012 год на 2,88 в.п. уменьшилась разница между среднерыночной ценой покупки и продажи золота в слитках банками - с 8,76 % в январе -2012 до 5,88 % в декабре -2012. Носреднерыночные курсы покупки банками золота в слитках в декабре- 2012 не превысили средних курсов продажи золота слитков в январе - 2012. Поэтому средний убыток инвестора в золото, которой решил в конце 2012 года продать свои золотые слитки, составил 16,31 грн. / Г, или 3,7 % от суммы первоначальных инвестиций.

В первой половине 2013 года спрос на драгоценные металлы подогревался нестабильностью на мировых финансовых (валютных) рынках. Особых предпосылок к обвалу цен на золото не было. Поэтому, основываясь на прогнозах основных маркетмейкеров этого рынка, инвесторы продолжали вкладывать средства в драгметаллы. Спрос на слитки со стороны инвесторов – физических лиц естественно снизился после обвала цен в апреле, в процентном соотношении на 30-40 % спроса за 1-й квартал 2013. [1]

Для того, чтобы определить, что выгоднее купить - золото, серебро, платину или палладий, не обходимо понимать, какая ситуация сложилась на рынке в данный момент времени. Как для любого другого инвестиционного рынка, для рынка драгоценных металлов также характерна волатильность и цикличность. Кроме того, важны знания специфики ценообразования на отдельные виды драгоценных металлов.

Постановка проблеми. Динаміка зміни ціни на дорогоцінний метали за останні 12 років підтверджує необхідність інвестування у тверду валюту, яка не піддається інфляції. Інвестувати в дорогоцінний метали можна за допомогою набору інструментів, які пропонують вітчизняні банки: це покупка злитків, монет, безготівкового металу для розміщення на рахунок. Таке вкладення, звичайно, буде виправдано у випадку позитивної динаміки росту ціни на дорогоцінний метали. Інвестиції в кольорові метали вважаються тихою гаванню. Ціна на золото росте в кризових умовах та може знижуватися на зростаючому ринку. Тому інвестори вкладають більше в золото, очікуючи кризи. Для інвестора мати в портфелі товари (у тому числі метали) має сенс при мільйонних інвестиціях для диверсифікованості портфеля.

Для рядового вкладника такі вкладення можуть бути цікавим досвідом, але ключові функції – диверсифікованість портфеля й підтримка прибутковості на кризовому ринку – таке вкладення виконувати не буде. На сьогоднішній день варто звернути увагу на срібло – не тільки через невисоку вартість даного металу, але й через високу динаміку росту цін. Палладій і платина – досить дорогі метали, тому інвестувати кошти в них можуть тільки великі компанії. Тема зміни вартості дорогоцінних металів в Україні є актуальною в даний час, так-як золото, срібло та інші дорогоцінні метали стають цікавими для інвесторів. А, аналіз динаміки цін та дорогоцінні метали дає змогу орієнтуватися на даному ринку. Так-як він не стабільний.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретичних основ операцій банків з дорогоцінними металами займалися Мороз А.М., Савлук М.Л., Полозенко Д. В., Коваленко С. О., Васюренко О. В., Туган-Барановський М.І.

Метою статті є з'ясування останніх змін на ринку дорогоцінних металів, проаналізувати динаміку вартості дорогоцінних металів в Україні. Зробити прогнози, щодо подальшого зростання чи падіння дорогоцінних металів на міжнародних ринках. Так-як український ринок дорогоцінних металів повністю залежить від них.

Викладення основного матеріалу. За підсумками 2012 року вартість золота зросла. Золото в злитках та монетах за середньо ринкового курсу купівлі банками подорожчав за

2012 рік на 19 грн. за грам, а за середнім курсом продажу — на 10 грн. за грам, що становило 4,7% та 2,3% від попередньої ціни золота відповідно. Крім того, за 2012 рік на 2,88 в. п. зменшилась різниця між середньо ринковою ціною купівлі та продажу золота в злитках банками — з 8,76% у січні-2012 до 5,88% в грудні-2012.

Але середньо ринкові курси купівлі банками золота в злитках у грудні-2012 не перевищили середніх курсів продажу золота злитків у січні-2012. Тож середній збиток інвестора в золото, якій вирішив в кінці 2012 року продати свої золоті злитки, склав 16,31 грн. / г, або 3,7% від суми початкових інвестицій.

Щодо срібла, то зростання його середньо ринкової вартості за підсумками 2012 року було трохи менше, ніж у золота. Середня вартість, за якою банки продають населенню злитки срібла, за минулий рік зросла на 2%. При цьому середня вартість зворотного відкупу срібних зливків за рік збільшилася на 3,4%. Але з урахуванням різниці курсів купівлі та продажу срібних злитків на початок і кінець року прямі збитки таких інвестицій становили 5,85 грн/г, або 41,8%.

За шість місяців 2013 року золоті злитки подешевшали в середньому на 15%, а попит на них збільшився вдвічі в порівнянні з літом-2012. Одночасно із цим спреди між ціною покупки та продажу золота в злитках у середньому по ринку зросли в півтора разу. Перше півріччя 2013 р. для ринку золотих злитків стали досить «стресовими». По-перше, ще з початку року великі інвестори стали зменшувати свої вкладення. Причиною цього експерти називали відновлення світової економіки та закінчення 12-літнього періоду росту ціни жовтого металу.[2]

Ще одним потрясінням став великий за останні 30 років обвал цін на золото на світових біржах, який трапився 15 квітня 2013 р. Після цього рекордного – відразу на 9% за один день – падіння, ціна унції золота на міжнародному ринку склала 1360 доларів. І хоча тижнем пізніше вона збільшилась до 1420 доларів за унцію, однаково виявилася на 480 доларів нижче історично рекордної ціни жовтого металу в 2011 році (1900 доларів за унцію) та приблизно на 280 доларів нижче рівня початку 2013 року. Такі зміни не могли обійти стороною і український ринок банківського золота. Роздрібні курси банківського золота в першому півріччі-2013 неухильно «валилися» униз. По дослідженню грам золота в злитках по середньо ринковому курсу продаж банками втратив у ціні 67-75 гривень або 14,4-16,5% залежно від ваги злитка.[3]

Найдорожчими в перерахуванні на грам металу залишаються злитки вагою 10 грам, їх наприкінці червня-2013 банки із числа 50-ти лідерів по активам продають у середньому на 16% дорожче, чим коштує грам золота, 100-граммовій злиток на 12% дорожче, ніж в 10-граммовій. У злитках же вагою від 50 грамів, вартість грама золота за середнім курсом продажу майже однакова й на кінець червня 2013 р. становить 378-383 гривні.

Ще більше зменшились середньо ринкові курси зворотного відкупу золота в злитках. Залежно від ваги злитка, що купується банками грам золота подешевшав на 74-93 гривні або на 17,5-23%. При цьому тут помітно менше різниця в ціні металу залежно від ваги злитка. По дослідженню на 27.06.2013 г., злиток в один грам за середньо ринковим курсом покупки обійдеться на 9,8% дорожче грама золота в 100-граммовом злитку та на 6,7% дорожче, чим в 10-граммовом.

Таке падіння курсів відкинуло ціни на банківські метали більш ніж на два роки тому: на рівень січня-квітня-2011. Наприкінці червня-2013 середньо ринковий курс продажу для 10-граммових злитків від трирічного мінімуму відокремлюють 70,5 гривень або 18%, а середньо ринковий курс покупки – 63 гривні або 19%.

На інвесторів падіння ціни золотих злитків вплинуло неоднозначно. Деякі власники злитків поспішили їх продати. У теж час інші порахували зниженням вартості злитків приводом для покупки. Попит населення та ювелірних виробників на золоті злитки за п'ять місяців 2013 року збільшився вдвічі в порівнянні з аналогічним періодом 2012 року та на 30-40% відносно осені 2012 року. Цьому сприяла більш низька ціна золота на світовому ринку після значної корекції у квітні.[4]

У першій половині 2013 року попит на дорогоцінні метали підігрівався нестабільністю на світових фінансові (валютних) ринках. Особливих передумов до обвалу цін на золото не було. Тому, ґрунтуючись на прогнозах основних маркетмейкерів цього ринку, інвестори продовжували вкладати кошти в дорогоцінні метали. Попит на злитки з боку інвесторів-фізичних осіб природно знизився після обвалу цін у квітні, у процентному співвідношенні на 30-40% від попиту за 1-й квартал 2013 р.

Динаміка зміни ціни на дорогоцінні метали за останні 12 років підтверджує необхідність інвестування у тверду валюту, яка не піддається інфляції. Інвестувати в дорогоцінні метали можна за допомогою набору інструментів, які пропонують вітчизняні банки: це покупка злитків, монет, безготівкового металу для розміщення на рахунок. Таке вкладення, звичайно, буде виправдано у випадку позитивної динаміки росту ціни на дорогоцінні метали.

Висновки та пропозиції. Отже можна зробити висновок, що український ринок повністю залежить від ситуації на міжнародних ринках. Перша половина 2013 року на світових ринках супроводжувалася різкою корекцією цін на дорогоцінні метали у бік зниження. Відповідно, зниження цін на дорогоцінні метали відбувалося в Україні. Обумовлене це багатьма факторами – стан економіки провідних країн миру, коливання курсів валют, ситуації на фондових ринках, політичні події. Сьогодні не можна позначити конкретні фактори, які рухають ціни на ринках у ту або іншу сторону.

Прогнози по подальшому розвитку ситуацій на міжнародних ринках дорогоцінних металів дуже різні. Одні світові аналітики говорять про те, що можливо подальше падіння цін на дорогоцінні метали, інші — про те, що в довгостроковій перспективі ціни на золото можуть різко злетіти нагору. Коли це відбудеться невідомо. Сьогодні спостерігається дуже складна ситуація на міжнародних ринках, і відповідно, точних прогнозів не може дати ніхто.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Української біржі дорогоцінних металів - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.gold9999.ua> -
3. Офіційний сайт «ПростоБанк». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.prostobank.ua> -
4. Сайт Подробиці. Новини України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://podrobnosti.ua/economy/2013/12/31>-

Ключові слова: дорогоцінні метали, золото, ринок дорогоцінних металів, золоті злитки, міжнародний ринок дорогоцінних металів, вартість золота.

Ключевые слова: драгоценные металлы, золото, рынок драгоценных металлов, золотые слитки, международный рынок драгоценных металлов, стоимость золота.

Keywords: precious metals, gold, precious metals market, gold bullion, international precious metals market, the price of gold.